

Samenvatting Emissiereductieplan deltamethrin

Uit monitoringsgegevens van oppervlaktewaterkwaliteit blijkt dat de actieve stof deltamethrin op een aantal plaatsen de waterkwaliteitsnormen overschrijdt. Als reactie hierop is een analyse gemaakt naar de mogelijke oorzaken van de geconstateerde overschrijdingen. De eerste analyse is in 2019 uitgevoerd en in 2025 is er een update gedaan.

Gebruik

Deltamethrin is een insecticide met een toelating voor:

- Diverse biociden gebruiken (zowel professioneel als niet-professioneel gebruik.)
- Niet-professionele gebruiken (gewasbeschermingsmiddel)
- Professionele toepassing als gewasbeschermingsmiddel in graanopslag
- Professionele toepassing als gewasbeschermingsmiddel in akkerbouwgewassen, fruit, groenten, sierteelt (diverse gebruiken in zowel kassen als buitenteelten)
- Gebruik als diergeneesmiddelen voor huisdieren en vee

Op het moment van de analyse in 2025 waren in totaal 33 toelatingen bij het Ctgb in Nederland voor middelen op basis van deltamethrin en diverse toelatingshouders.

Alhoewel gebruik in graanopslag, biocidengebruik, gebruik als diergeneesmiddel en particulier gebruik ook een belangrijke emissiebron kunnen vormen via met name puntemissies, was de analyse met name gericht op het professioneel gebruik als gewasbeschermingsmiddel in de plantaardige teelten.

Emissiebronnen

Na bestudering van het profiel van deltamethrin is duidelijk dat:

- Drainage niet de meest relevante route voor emissie in het oppervlaktewater is.
- Runoff alleen kort na toepassing een relevante route zou kunnen zijn. Deltamethrin wordt gebruikt in onbedekte en bedekte teelten.
- Emissiepunten die relevant zijn voor gewasbescherming werden voornamelijk gezien nabij kassen, in het bijzonder waar sierteeltgewassen worden verbouwd. Aangezien er echter zeer efficiënte zuivering van deltamethrin in kassen is bereikt, lijken deze emissies te worden veroorzaakt door lekkages en slechte beheerspraktijken en incidenten (bijvoorbeeld onjuiste behandeling van planten en ander afval (substraten, plastics) tijdens gewasrotatie, beschadiging van riolering tijdens het schoonmaken van de kas, enzovoort).
- Overschrijdingen kwamen ook voor in woonwijken, wat kan worden toegeschreven aan particulier gebruik en het gebruik als biociden in vlooiendoeken voor huisdieren. Evenals in graslandgebieden, waar het gebruik als diergeneesmiddel bij vee een bijdrage kan leveren.

Normstelling

Er is een groot verschil tussen de toelatingnorm en de milieunormen (AA-EQS en MAC-EQS) voor deltamethrin. Deze laatste zijn heel laag. Om een goede analyse te kunnen uitvoeren zijn analysemethoden met lagere LOQ waarden noodzakelijk. Het huidige ERP heeft de periode van 2021 - 2023 genomen en is gebaseerd op weinig meetwaarden (0,4% van het totaal) omdat de meeste waarden lager dan de LOQ waren.

Sommige waterschappen gebruiken nauwkeurigere analysemethoden, waardoor een betere analyse van de waargenomen emissies mogelijk is. Het verbeteren van de methoden en de testbaarheid van de monsters is cruciaal om ervoor te zorgen dat de analyse goed kan worden uitgevoerd.

Vanwege het beperkt aantal metingen dat bruikbaar is voor de analyse, en de link tussen de beschikbare data, is de eerste actie een verbetering van de meetgegevens. Volgens de analyse zullen wijzigingen in de GAP de gevallen van overschrijdingen niet verbeteren, aangezien deze niet kunnen worden toegeschreven aan het huidige wettelijke gebruik.

Wettelijke randvoorwaarden ter verbetering kwaliteit oppervlaktewater

Vanaf 01-01-2018 is het milieubeleid aangescherpt op een aantal punten:

- Driftreductie geldt over het hele perceel
- Standaard 75% driftreductie (met kantdop) is voorgeschreven voor alle teelten.
- De teeltvrije zones zijn aangescherpt.
- Ook voor grootfruit en boomkwekerijgewassen zijn de verplichte driftreducerende technieken aangescherpt.
- Drainwater, drainagewater of spoelwater van filters met gewasbeschermingsmiddelen moet voor lozing door een zuiveringsvoorziening worden geleid met een zuiveringsrendement van 95%. Sommige recente tests tonen aan dat > 99% zuivering is bereikt voor deltamethrin.

Uit de analyse van 2025 blijkt dat deze maatregelen bijdragen aan het verminderen van emissies, aangezien de de trendlijn van het aantal overschrijdingen in de tijd blijft dalen.

Maatregelen om emissies van deltamethrin te reduceren

Op basis van bovenstaande analyse stellen wij de volgende maatregelen voor:

- **Evaluatie van Regulerende Maatregelen:** Voortdurend de effectiviteit van de op nationaal niveau en op productetiketten geïmplementeerde regulerende maatregelen beoordelen, inclusief het evalueren van de mogelijke effectiviteit van het beperken van het gebruik die kunnen worden geïmplementeerd. Als onderdeel van het nieuwe Ctgb-beleid met betrekking tot structurele overschrijdingen zal in 2025 een herziening van de productetiketten plaatsvinden.
- **Voer verdere analyse uit:** Voer een gedetailleerde analyse uit van de impact van regulerende maatregelen vanaf 2025, gebruikmakend van de monitoringgegevens van 2025-2027 om de langetermijneffectiviteit van emissiereductiestrategieën te bepalen.
- **Stimuleer de implementatie van nieuwe monitoringtechnieken:** door het gebruik van betere analytische methoden voor deltamethrin voor bruikbare metingen.
- **Onderzoek naar incidenten:** Onderzoek incidenten met hoge deltamethrin-concentraties, met name die gerelateerd aan puntbronnen, om specifieke oorzaken van overschrijdingen te identificeren en te mitigeren.
- **Betrokkenheid van belanghebbenden:** Ga in gesprek met belanghebbenden, waaronder boeren, kasexploitanten, telersverenigingen en regelgevende instanties, om naleving van emissiereductiemaatregelen te waarborgen en beste praktijken voor het gebruik van deltamethrin te bevorderen.